

PROTOKÓŁ KONTROLI DORAŻNEJ 5533.79.2016.MK,GS

Informacje o kontrolowanej jednostce:

Nazwa i adres jednostki: Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Renice 9
74-300 Myślibórz

Telefon: 0957472549, 0957472243

E-mail: mowrenice@wp.pl

Imię i nazwisko dyrektora: Mirosława Salasa

Informacje o kontroli:

	Imię i nazwisko kontrolującego	Data wydania upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	Numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli
1.	Marlena Kościńska	2016.06.03	KO.I.5533.79.2016.MK,GS
2.	Grzegorz Szczepanik	2016.06.03	KO.I.5533.79.2016.MK,GS

Termin rozpoczęcia kontroli: 06 czerwca 2016 r.

Termin zakończenia kontroli: 06 czerwca 2016 r.

Numer wpisu do rejestru kontroli organu sprawującego nadzór pedagogiczny:
5533.79.2016.MK,GS

Numer wpisu do rejestru kontroli jednostki kontrolowanej: 6

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.),
- rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015, poz. 1270).

Cel kontroli: kontrola, na wniosek Rzecznika Praw Dziecka, w zakresie przestrzegania praw wychowanków w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach

W trakcie kontroli:

1. Przeprowadzono rozmowę z:
 - panią Mirosławą Salasą – dyrektorem szkoły,
 - panią Aleksandrą Żary – wicedyrektorem szkoły,
 - panią Anną Sztuń – pedagogiem,
 - panią Anną Sobańską – psychologiem.

2. Analizowano następującą dokumentację:
 - Statut Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z 2016r.,
 - Procedury postępowania w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach,
 - Diagnozę poczucia bezpieczeństwa oraz diagnozę przyczyny ucieczek (z listopada 2015 r.), diagnozę uzupełniającą (z lutego 2016 r.),
 - Wyniki ankiety skierowanej do wychowanków MOW w Renicach w celu poznania ich opinii dotyczącej oferowanych form zajęć dodatkowych,
 - Wyniki ankiety dla wychowanków – poczucie bezpieczeństwa, relacje interpersonalne oraz klimat funkcjonowania w MOW w Renicach (z czerwca 2016 r.),
 - Przykładowe Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne przygotowane dla wychowanków MOW w Renicach,
 - Przykładowe szkolne plany nauczania dla oddziałów SP i Gimnazjum w MOW w Renicach,
 - Przykładowe tygodniowe założenia wychowawcze i realizacja planu pracy z dzienników zajęć prowadzonych w ośrodku,
 - Regulamin Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z lutego 2016r.,
 - Protokół z posiedzenia rady pedagogicznej MOW w Renicach z dnia 15.12.2015 r.,
 - Zestawienie realizacji godzin wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 lit a i b ustawy Karta Nauczyciela w Zespole Szkół MOW w Renicach za I półrocze roku szkolnego 2015/16,
 - Plan zajęć pozalekcyjnych wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 lit a i b ustawy Karta Nauczyciela w Zespole Szkół MOW w Renicach na II półrocze roku szkolnego 2015/16,
 - Informacja o wynikach badania stanu przestrzegania praw dziecka przeprowadzonego przez Rzecznika Praw Dziecka w dniach 16-18 września 2016 r. w MOW w Renicach (w związku ze sprawą ZEW.441.870.2015.EB),
 - Odpowiedź dyrektora MOW w Renicach dotyczącą sposobu realizacji wniosków wynikających z kontroli Rzecznika Praw Dziecka w zakresie stanu przestrzegania praw dziecka.

3. Dokonano oglądu pomieszczeń w budynku MOW obejmującym szkołę i internat.

Ustalenie stanu faktycznego:

Kontrola doraźna w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach została przeprowadzona przez organ nadzoru pedagogicznego na prośbę Rzecznika

Praw Dziecka w celu sprawdzenia realizacji zaleceń i uwag wydanych dyrektorowi ośrodka po przeprowadzonym w dniach 16-18 września 2015r. badaniu.

Dyrektor ośrodka pismem nr MOW.0911.5.2015.MS z dnia 29.12.2015r. (data stempla pocztowego) poinformował Biuro Rzecznika Praw Dziecka o sposobie i terminach realizacji wydanych zaleceń.

Sygnalizowane przez wychowanków przejawy stosowania wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej ze strony wychowawców znalazły swój finał w Prokuraturze Rejonowej w Myśliborzu. Dyrektor ośrodka dwukrotnie powiadamiał o sprawie organ ścigania. W lutym 2016r. otrzymał pismo, z treści którego wynika, że jest prowadzone postępowanie w sprawie znęcania się nad wychowankami. W dniu 1 grudnia 2015r. dyrektor ośrodka skierował również zapytanie do Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w Szczecinie odnośnie możliwości wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec wychowawców. W celu wyjaśnienia zarzutów postawionych w piśmie przesłanym przez dyrektora ośrodka (wynikały z informacji Rzecznika Praw Dziecka) Zachodniopomorski Kurator Oświaty wszczął postępowanie wyjaśniające i nie udowodnił nagannego zachowania wychowawców polegających na znęcaniu się nad wychowankami. W ośrodku natomiast wzmocniono nadzór pedagogiczny nad realizacją zadań przez wychowawców poprzez zwiększenie częstotliwości prowadzenia obserwacji zajęć edukacyjnych przez nich prowadzonych. Obserwacji dokonywał wicedyrektor ds. nadzoru pedagogicznego, który z dniem 15 maja 2016r. został odwołany z tej funkcji. W zmienionym harmonogramie obserwacji zajęć zaplanowano dla każdego z wychowawców sześć obserwacji. Do dnia kontroli dwóch wychowawców było objętych obserwacją cztery razy, zaś na zajęciach jednego wicedyrektor był obecny trzykrotnie.

Kwestia występowania w ośrodku zjawiska przemocy seksualnej, zdaniem dyrektora, była badana w listopadzie 2015r. ankietą pt. „Poczucie bezpieczeństwa, relacje interpersonalne oraz klimat funkcjonowania w MOW w Renicach”. 17 lutego 2016r. przeprowadzono diagnozę uzupełniającą w celu weryfikacji informacji podanych przez wychowanków w anonimowej ankiecie z listopada 2015r. Diagnoza polegała na indywidualnej rozmowie psychologa z każdym z wychowanków oddzielnie. W związku z niejednoznacznym przekazem dotyczącym jednego zdarzenia o podłożu seksualnym psycholog zasugerował zgłoszenie przypadku w celu rozpoznania i wyjaśnienia odpowiednim organom. Jednocześnie zalecił objęcie szczególną opieką chłopców, którzy prawdopodobnie byli uczestnikami tego zdarzenia. Niezależnie od wyników diagnozy na obowiązkowych zajęciach socjoterapeutycznych wynikających ze szkolnego planu nauczania, zarówno szkoły podstawowej jak i gimnazjum funkcjonujących w MOW w Renicach, realizowane są tematy dotyczące *Złego i dobrego dotyku*. W każdej klasie, zgodnie z zapisami w dziennikach lekcyjnych, odbyły się takie zajęcia w styczniu 2016r. W niektórych przypadkach (np. kl. V SP) temat był podejmowany również podczas zajęć z wychowawcą. W maju 2016r. (9, 10, 11 maja 2016r.) w każdej grupie wychowawczej, w ramach ogólnych zajęć terapeutycznych z psychologiem realizowany był trening odmawiania i radzenia sobie z presją grupy. Deklarowane przez dyrektora ośrodka szkolenie dla Rady Pedagogicznej w zakresie przemocy seksualnej nie doszło do skutku z uwagi na brak środków finansowych. Należy nadmienić, że jednym z wniosków po przeprowadzonej w kwietniu 2016r. przez Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty w Szczecinie w MOW w Renicach ewaluacji jest wniosek, który brzmi: *„Prowadzenie z wychowawcami indywidualnej terapii pedagogicznej, zajęć z psychologiem, spotkań z funkcjonariuszem policji, mediacji korzystnie wpływa na korygowanie ich niewłaściwych zachowań, ale kadry pedagogicznej brakuje specjalistycznych szkoleń w zakresie nowych systemowych*

rozwiązań w pracy z młodzieżą niedostosowaną społecznie.” 21 grudnia 2012r. w ośrodku, na wniosek Starosty Myśliborskiego przeprowadzona została kontrola, w wyniku której ówczesnemu dyrektorowi wydano zalecenia, m. in. dotyczące zorganizowania szkolenia zewnętrznego dla nauczycieli w zakresie stosowanych przez nich metod wychowawczych, a także przeszkolenia pracowników w zakresie stosowania metody Treningu Zastępowania Agresji (ART) jako metody rekomendowanej do profilaktyki i socjoterapii agresji i zachowań przemocowych dzieci i młodzieży w szkołach, placówkach socjoterapii, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, zakładach wychowawczych i resocjalizacyjnych korzystając z profesjonalnej oferty szkoleniowej (kurs trenerski). Zajęcia Treningu Zastępowania Agresji, mimo wskazań poradni psychologiczno-pedagogicznych zawartych w orzeczeniach, nie odbywają się.

Dokument „Procedury Postępowania w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Renicach” stanowiący załącznik do Zarządzenia nr 3/2016 Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z dnia 8 stycznia 2016r. zaktualizowano i wprowadzono kolejną procedurę dotyczącą postępowania w przypadku przemocy wychowanek/uczeń – wychowawca/nauczyciel.

Z informacji uzyskanej od dyrektora ośrodka wynika, że wychowankom umożliwiono częstszy kontakt z bliskimi jak i innymi osobami spoza ośrodka. W tym celu wydzielono specjalne pomieszczenie, wyposażone w kanapę oraz stół z krzesłami, zapewniające podczas spotkań prawo do prywatności. Wychowankowie mają do dyspozycji telefon stacjonarny znajdujący się w internacie i swoje telefony komórkowe (te ostatnie do użytku po południu, po zajęciach). Chłopcy mają dostęp do pracowni komputerowej, mogą korzystać z komputerów, a tym samym z komunikatora Skype. W sytuacji, gdy któryś z wychowanków ma potrzebę zatelefonowania w ciągu dnia korzysta z telefonu w sekretariacie. Natomiast w Regulaminie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach (str. 4) w części I „Prawa i obowiązki” zapisano: *„Kontakt telefoniczny jest możliwy poprzez korzystanie z aparatu telefonicznego TPSA dostępnego w ośrodku. Z uwagi na bezpieczeństwo mienia oraz eliminowanie kontaktów ze zdemoralizowanym środowiskiem rówieśniczym wychowanek nie ma prawa posiadania przy sobie telefonu komórkowego. W sytuacji, gdy wychowanek zostanie dowieziony do placówki z telefonem komórkowym będzie on przechowywany w depozycie do czasu wyjazdu z ośrodka.”*

W dniu 11 grudnia 2015r. przeprowadzono ankietę skierowaną do wychowanków MOW-u mającą na celu poznanie ich opinii w sprawie oferty zajęć dodatkowych (zajęcia popołudniowe i wyrównawcze). Z analizy ankiet wynika, że uczniowie chcieliby uczestniczyć, w szczególności, w zajęciach z języka angielskiego, w zajęciach informatycznych oraz sportowych (trenowanie piłki nożnej). Widzą natomiast potrzebę wyrównywania braków edukacyjnych z języka angielskiego i matematyki. W bieżącym roku szkolnym wychowankowie mają do wyboru następujące zajęcia pozalekcyjne: kulinarne (organizowane przez dwie osoby), wędkarskie, tenisa stołowego, treningu siłowego, klub turystyki pieszej i rowerowej, koło przysposobienia wojskowego, sekcja piłki nożnej, zajęcia pierwszej pomocy (odbyły się w styczniu 2016r.), zajęcia czytelnicze (trzy zajęcia w lutym i marcu 2016r.), koło plastyczne, Liga Ochrony Przyrody. Z uwagi na długotrwałe zwolnienie lekarskie jednego z wychowawców nie są realizowane zajęcia kulinarne i wędkarskie. Na poszczególne zajęcia uczęszczają wychowankowie jednej grupy, ponieważ prowadzone są przez wychowawcę w czasie jego dyżuru. Chłopcy z innych grup – zdaniem dyrektora – jeśli tylko wyrażają chęć, mają możliwość przyłączenia się i korzystania z tych zajęć. Odbywają się one jednak nieregularnie.

Zajęcia specjalistyczne w MOW-ie w Renicach realizowane są przez pedagoga i psychologa. Są to: zajęcia resocjalizacyjne, zajęcia przeciwdziałania agresji i przemocy, trening radzenia sobie ze stresem, profilaktyka uzależnień, zajęcia dotyczące wyboru kierunku kształcenia/zawodu. Zajęcia nie są realizowane systematycznie – niektóre zakończyły się w pierwszym półroczu (np. profilaktyka uzależnień), a zajęcia dotyczące wyboru kierunku kształcenia/zawodu w drugim półroczu, zgodnie z informacją pedagoga, są realizowane tylko dla klasy III gimnazjalnej (w dzienniku zajęć widnieją nazwiska wychowanków, przy których wpisano klasę I). Zajęcia o charakterze terapeutycznym prowadzone przez psychologa to: trening umiejętności społecznych z elementami profilaktyki agresji i profilaktyki uzależnień oraz trening umiejętności społecznych ukierunkowany na usamodzielnianie się. Zajęcia odbywają się raz na dwa tygodnie i, w opinii pani psycholog, spełniają wymagania w zakresie regulowania funkcji poznawczo-behawioralnych i emocjonalno-behawioralnych wychowanków. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizowana przez pedagoga polega na przeprowadzaniu indywidualnych rozmów z wychowankami wynikającymi z ich potrzeb bądź ze zgłoszeń wychowawców. Pedagog jest odpowiedzialny za opracowanie planu usamodzielnienia się wychowanka, współpracuje z instytucjami wspomagającymi jego pracę, podopiecznych z problemami zdrowotnymi kieruje do Poradni Zdrowia Psychicznego w Szczecinie. Psycholog deklaruje, że każdy wychowanek poddawany jest wstępnej diagnozie prowadzonej w oparciu o analizę dokumentacji oraz rozmowę z nim. Psycholog przeprowadza również diagnozy pod kątem orzekania. W sytuacjach kryzysowych, gdy wychowankowie nie radzą sobie z problemami psycholog udziela wsparcia psychologicznego. Zespół ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej określa formy pomocy zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz opinii Rodzinnych Ośrodków Diagnostyczno-Konsultacyjnych.

Realizowane w ośrodku zajęcia nie są właściwie dokumentowane. W dziennikach zajęć nie wpisuje się dokładnych godziny zajęć prowadzonych w poszczególnych dniach. Nie zawsze odbywają się, wynikające z przepisów prawa, zajęcia sportowe, turystyczne, rekreacyjne, w tym zajęcia organizowane na świeżym powietrzu w wymiarze co najmniej dwóch godzin dziennie, o ile pozwalają na to warunki atmosferyczne – brak takich zajęć np. w dniu 15 i 16 kwietnia 2016r.

Według relacji dyrektora chłopcy przebywający w ośrodku nie są przymuszani do pracy fizycznej w polu, nie wykonują też prac porządkowych w budynku szkoły. Do sprzątnięcia z dniem 1 listopada 2015r. zatrudniono pracownika. Podopieczni mają natomiast obowiązek dbać o porządek w internacie, a także na dziedzińcu ośrodka i wokół budynku (przycinanie żywopłotów, grabienie liści, zamiatanie alejek, itp.).

W ośrodku funkcjonuje nowy system kar i nagród opisany w Regulaminie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach stanowiący załącznik do Zarządzenia Dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Renicach z dnia 10 marca 2016r. Z zapisów w regulaminie jak i z informacji uzyskanych od pracowników ośrodka wynika, że w celu dokonywania oceny zachowania wychowanka, a także indywidualnej oceny postępów w resocjalizacji stosowany jest system punktowy. W części V „Nagrody i kary regulaminowe” w punktach 4 i 5 dotyczących rodzajów nagród wpisano: *wyjście poza ośrodek na imprezę kulturalną lub sportową oraz wycieczka lub biwak dla wyróżniającej się grupy wychowawczej*. Tymczasem §17 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach nakłada na ośrodek obowiązek umożliwienia wychowankom udziału w: zajęciach sportowych, turystycznych,

rekreacyjnych, w tym zajęciach na świeżym powietrzu oraz w zajęciach kulturalno-oświatowych.

Godziny pracy pedagoga ustalone są w każdy dzień od 8.00 lub 9.00 do ok. 14.00. Od południa, tj. od godz. 12.30 (z wyjątkiem piątku) pracę rozpoczyna psycholog. Taki rozkład pracy, zdaniem dyrektora, gwarantuje dostępność specjalistów i zabezpiecza w tym zakresie potrzeby wychowanków.

Dla każdego wychowanka opracowano Indywidualne Programy Edukacyjno-Terapeutyczne (IPET-y) zawierające, m. in. zestawienie form pomocy psychologiczno-pedagogicznej na dany rok szkolny. W przykładowym programie dla wychowanka wszystkie formy pomocy polegały na jego udziale w zajęciach grupowych planowanych na cały rok szkolny bądź w jednym półroczu. W miejscu dotyczącym wymiaru godzin przeznaczonego na realizację danych zajęć wpisano: „Zgodnie z organizacją nauczania, planami kół oraz zgodnie z potrzebami wynikającymi z bieżącej sytuacji edukacyjnej i wychowawczej”. Nie wiadomo zatem kiedy i w jakim wymiarze poszczególne zajęcia są realizowane. W Indywidualnym Programie Edukacyjno-Terapeutycznym opracowanym dla wychowanka nie uwzględniono, wynikającego z orzeczenia, dostosowania wymagań oraz wskazania objęcia go kształceniem specjalnym. Z informacji przekazanej przez osoby zajmujące stanowiska kierownicze wynika, że nie są realizowane zajęcia z zakresu Treningu Zastępowania Agresji.

W związku z uwagami Rzecznika Praw Dziecka dotyczącymi zapewnienia wychowankom właściwych warunków higienicznych dyrektor placówki oświadczył, że natryski znajdujące się w piwnicy są wyłączone z użytku, a jednocześnie planowany jest ich remont i dostosowanie do wymagań stawianych tego typu instalacjom. Obecnie wychowankowie ośrodka korzystają z siedmiu natrysków znajdujących się na I piętrze internatu. Kąpiele odbywają się w grupach zgodnie z wcześniej ustalonym grafikiem. Dokonany ogląd wykazał, że pomieszczenie jest czyste, natryski wykafelkowane, oddzielone ściankami działowymi, a od wejścia zasłonami. Do tego pomieszczenia przylega bezpośrednio drugie stanowiące przebieralnię.

Na podstawie deklaracji dyrektora i przeprowadzenia oglądu ośrodka stwierdzono, że sukcesywnie dokonywane są remonty kolejnych pomieszczeń oraz wymiana mebli. W czterech salach lekcyjnych wymienione zostały szafki, stoliki i krzesła, a w jednej z nich dodatkowo zamontowano tablicę interaktywną. W nowym roku szkolnym planowany jest zakup dodatkowych pomocy dydaktycznych. W pracowni komputerowej powstało 16 zupełnie nowych stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu. W pomieszczeniu przeznaczonym do „cichej” nauki wymieniono meble. W części sal stanowiących sypialnie wykonano remonty polegające na odmalowaniu ścian, natomiast niektórzy wychowankowie, pod nadzorem wychowawców, we własnym zakresie zamontowali panele na ścianie nad swoim łóżkiem. Remontu wymagają jeszcze podłogi w większości sypialni, a w części – ściany i sufity. W niektórych pomieszczeniach mieszkalnych znajduje się 5 lub 6 łóżek. W świetlicach grupowych wymieniono kanapy i fotele, w niektórych na podłogach położono nowe gumoleum. Pomieszczenia te wyposażone są także w telewizor, szafki, szafy, biurko z komputerem, stół i kwiaty doniczkowe. Całość sprawia wrażenie przytulnego i schludnego.

Nowo przyjęci wychowankowie w dniu przybycia do ośrodka zapoznawani są przez pracownika z Regulaminem MOW, podpisują też potwierdzenie dopełnienia tego obowiązku. Dyrektor poinformował, że niepełna dokumentacja nie jest przyczyną odmowy przyjęcia wychowanka od ośrodka. Natomiast w razie potrzeby pracownik MOW zwraca się o jej uzupełnienie do właściwych instytucji, np. o karty szczepień lub ostatnie oceny.

Zgodnie z deklaracją dyrektora ośrodka proces ewidencjonowania rzeczy osobistych wychowanków został uszczegółowiony, przez co nie dochodzi do pomyłek w wydawaniu rzeczy osobistych chłopców. W Statucie w §100 ust. 1 pkt 3b, wpisano, jako jeden z obowiązków wychowawcy, uzupełnianie na bieżąco karty odzieżowej wychowanka.

Dyrektor poinformował, że w dni wolne w ośrodku są organizowane trzy posiłki: śniadanie, obiad i kolacja, natomiast przy obiedzie wydawany jest dodatkowo jakiś owoc, wafelki mający stanowić podwieczorek. W przeprowadzonej w czerwcu przez psychologa MOW, w odpowiedzi na uwagi Rzecznika Praw Dziecka, ankiecie nie uwzględniono pytań dotyczących posiłków, ich częstotliwości i zaspokojenia uczucia głodu wychowanków. W związku z powyższym trudno jest ocenić skuteczność wprowadzenia dodatkowej racji żywieniowej rozdysponowywanej przy okazji wydawania obiadów.

Zgodnie z deklaracją dyrektora chłopcy w poszczególnych grupach posiadają do dyspozycji czajniki, jednak herbatę lub inne napoje do zaparzenia lub rozpuszczenia wychowankowie muszą zapewnić sobie we własnym zakresie. Chłopcy poprzez wychowawców lub kierownika sekretariatu mają dostęp do wody butelkowanej znajdującej się na portierni.

Dyrektor przedstawił do wglądu doprecyzowane i ujednoczone dokumenty: Statut MOW (z 2016r.) i Regulamin MOW (z lutego 2016r.). W § 90 oraz §108 Statutu znajduje się informacja, że system nagród i kar oraz tryb odwoławczy określa Regulamin MOW w Renicach. W obu dokumentach określono procedurę odwołania się wychowanka od udzielonej kary.

W Statucie (§107 ust. 2 podpunkty b, c) znajduje się zapis o wykonywaniu przez wychowanków drobnych prac naprawczych i konserwacyjnych oraz renowacyjnych pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przez nich samych.

W nowym Regulaminie z rozdziału V „Nagrody i kary regulaminowe” usunięto zapis dotyczący czynności, na które wychowanek musi uzyskać zgodę wychowawcy, a mianowicie, że: „Z telefonu komórkowego wychowanek może korzystać za zgodą i tylko w obecności wychowawcy. Telefon powinien być zabezpieczony i znajdować się w depozycie grupowym”, natomiast zapis ten został umieszczony w części dotyczącej zakazów w rozdziale III „Zasady systemu pracy wychowawczej opartej na punktacji indywidualnej oceniającej postępy w resocjalizacji”. Zapis ten jest niespójny z informacją z rozdziału I „Prawa i obowiązki” w punkcie 1.9 ppkt b, zapisano, że: „w sytuacji, gdy wychowanek zostanie dowieziony do placówki z telefonem komórkowym będzie on przechowywany w depozycie do czasu wyjazdu z ośrodka”.

W żadnym z obu poprawionych dokumentów (Statut i Regulamin) nie ma zapisów o traktowaniu ucieczki z ośrodka, jako nowego przestępstwa, ponoszeniu odpowiedzialności osób poniżej 13 roku życia za zniszczone mienie, pokryciu wyrządzonych strat materialnych przez wychowanka, stosowaniu kary zakazu uczestniczenia wychowanka w zajęciach rozwijających jego zainteresowania. Usunięty został zapis o całkowitym lub częściowym pozbawieniu wychowanków urlopu w okresie wakacji lub ferii. W regulaminie w rozdziale V znajdują się zapisy dotyczące wymiaru poszczególnych rodzajów kar (w tym czasu ich trwania). Nie ma informacji o karze cielesnej, jako jednej z form stosowanych kar, natomiast w rozdziale VIII Regulaminu znajdują się informacje dotyczące sytuacji, w których można użyć środków przymusu bezpośredniego oraz osób decydujących i odpowiedzialnych za to działanie.

Zgodnie z informacją uzyskaną od dyrektora ośrodka karty odzieżowe wychowanków zostały zmodyfikowane tak, aby nie dochodziło do zamiany odzieży poszczególnych wychowanków. Chłopcy mają możliwość pozostawienia sobie w pokoju części ubrań i obuwia. Jednak podczas oględzin pomieszczeń internatu

stwierdzono, że obecnie w sypialniach do dyspozycji wychowanków są głównie niewielkie szafki stojące lub wiszące przy łóżku. Dla właściwego przechowywania ubrań należałoby zapewnić więcej mebli ubraniowych (np. szaf, komód, szafek wiszących).

Dyrektor przedstawił do wglądu rejestr wydanych leków i poinformował, że zgodnie z propozycją od dnia 7 grudnia 2015r. jest on podpisywany nie tylko przez nauczyciela, ale i przez wychowanka.

Dyrektor ośrodka przedłożył dokumentację zawierającą sprawozdanie z pracy Samorządu Uczniowskiego za I półrocze roku szkolnego 2015/16 oraz plan pracy na kolejne półrocze. Zgodnie z ich treścią Samorząd Uczniowski przygotował kodeks dobrego kolegi i opiniował Regulamin MOW. Od stycznia 2016r. Samorząd zajmował się między innymi, przygotowaniem konkursów walentynkowych, obchodów Wielkiej Nocy, przygotowaniem uroczystości z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja i Dnia Matki. Planowane jest przeprowadzenie plebiscytu na najlepszego ucznia. Do wglądu wizytatorom udostępnione zostały także protokoły z 5 zebrań Samorządu, które odbyły się w tym roku szkolnym. Należy zauważyć, że w związku z dużą rotacją wychowanków często dochodzi do zmian członków Samorządu Uczniowskiego. Brakuje, potwierdzonych dokumentacją, informacji dotyczących wpływu wychowanków na zasady właściwego żywienia.

W kwestii otwarcia ośrodka na środowisko zewnętrzne dyrektor podał przykłady zarówno współpracy z różnymi instytucjami jak i przedłożył listę wycieczek zorganizowanych dla wychowanków w bieżącym półroczu. Ośrodek prowadzi współpracę np.: z Nadleśnictwem Myślibórz i Różańsko, w ramach której 9 marca 2016r. siedmiu chłopców brało udział w sadzeniu lasu. Natomiast Nadleśnictwo wspiera ośrodek podczas organizacji wycieczek dla chłopców. 10 marca i 1 czerwca 2016r. zorganizowano wyjazd do kina w Gorzowie Wielkopolskim. 29 kwietnia b.r. – 15 wychowanków uczestniczyło w wycieczce zapoznającej z różnorodnością flory i fauny Ujścia Warty. 31 maja 2016r. chłopcy uczestniczyli w wycieczce do Muzeum Etnograficznego w Bogdańcu. Ponadto cyklicznie organizowane są wycieczki rowerowe lub piesze. Wychowankowie ośrodka, w opinii dyrektora, opiekują się grobami byłych pensjonariuszy Domu Opieki Społecznej. W ramach współpracy z Parafią Rz. K. w Sulimierzu kilku chłopców z ośrodka przystąpiło do bierzmowania. Ośrodek współpracuje także z lokalnymi klubami sportowymi (np.: Stal Gorzów), a jego wychowankowie uczestniczą w organizowanych lokalnie zawodach sportowych.

Dyrektor ustosunkowując się do uwagi Rzecznika o braku dostępu do wszystkich pomieszczeń, w razie wystąpienia nadzwyczajnej sytuacji, pokazał wizytatorom skrzynkę umieszczoną w swoim gabinecie, w której znajdują się dodatkowe klucze do każdego pomieszczenia w budynku MOW.

Podsumowanie:

- 1) Wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad realizacją zadań przez wychowawców polegające na zwiększeniu częstotliwości prowadzenia obserwacji ich zajęć wychowawczych przez nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze nie zostało dokonane.
- 2) Wspomaganie nauczycieli w realizacji ich zadań poprzez motywowanie ich do doskonalenia zawodowego oraz organizowanie szkoleń i porad nie jest w pełni zabezpieczane.
- 3) Zalecenia wydane przez organ nadzoru pedagogicznego nie są realizowane.
- 4) Nie wszystkie zalecane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne formy pomocy wychowankom (ujęte w orzeczeniach) są realizowane. Zajęcia

- specjalistyczne nie odbywają się regularnie, niektóre są organizowane tylko w jednym półroczu.
- 5) Ośrodek nie umożliwia wychowankom udziału w różnych proponowanych zajęciach dodatkowych rozwijających zainteresowania i szczególne ich uzdolnienia, ponieważ zajęcia prowadzone są przez wychowawców poszczególnych grup dla wychowanków pozostających pod ich pieczęcią.
 - 6) Pomoc psychologiczno-pedagogiczna oferowana przez pedagoga i psychologa nie wyczerpuje ich zadań określonych w rozporządzeniu w tej sprawie.
 - 7) Nie wszystkie zajęcia wynikające z rozporządzenia w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach są realizowane – zajęcia sportowe, turystyczne, rekreacyjne, w tym zajęcia na świeżym powietrzu oraz zajęcia kulturalno-oświatowe.
 - 8) Brak właściwego dokumentowania pracy wychowawczej i resocjalizacyjnej przez wychowawców – w dziennikach nie odnotowuje się dokładnych godzin realizacji poszczególnych zajęć, nie wiadomo zatem czy zajęcia sportowe organizowane są, jak wynika z przepisów prawa, w wymiarze co najmniej dwóch godzin dziennie.
 - 9) W internacie w niektórych pomieszczeniach mieszkalnych znajdują się więcej niż 4 łóżka. Brakuje natomiast odpowiednich mebli do przechowywania ubrań (np. szaf, komód, szafek wiszących).
 - 10) Ośrodek nie przedstawił, jednoznacznych np. potwierdzonych dokumentacją, informacji o skutecznym zabezpieczeniu w dni wolne posiłków o właściwych porach i odpowiednich dla chłopców porcji żywieniowych oraz wpływu wychowanków na zasady właściwego żywienia.
 - 11) Zgodnie z zapisami Statutu (§107 ust. 2 podpunkty b, c) wychowankowie wykonują drobne prace naprawcze, konserwacyjne oraz renowacyjne pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przez nich samych. Ponieważ są to uczniowie szkoły podstawowej i gimnazjum, a nie szkoły zawodowej, którzy prace tego typu mogliby wykonywać w ramach np. praktyk zawodowych, trudno jest znaleźć uzasadnienie dla realizacji takich obowiązków przez wychowanków (powinny one wchodzić w zakres zadań odpowiednich pracowników MOW). Tym bardziej brak przesłanek do umieszczania takich zapisów w Statucie.
 - 12) W Regulaminie ośrodka pojawiły się nieścisłości dotyczące korzystania przez wychowanków z telefonów komórkowych np.: na str. 4 i 9.
 - 13) W Regulaminie w rozdziale dotyczącym nagród znajdują się zapisy sprzeczne z przepisami prawa (strona 5 protokołu).

Zalecenia:

1. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego kontrolować przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej placówki zgodnie z § 24 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015, poz. 1270), w szczególności w zakresie realizacji przyjętego planu działania związanego z obserwacjami zajęć wychowawczych.

2. Realizując zadanie wspomaganie nauczycieli w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego zorganizować szkolenia z zakresu przemocy seksualnej, przeszkolić także pracownika/pracowników w zakresie stosowania metody Treningu Zastępowania Agresji zgodnie z § 24 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015, poz. 1270).
3. Organizować wychowankom pomoc psychologiczno-pedagogiczną wyczerpując, w szczególności, zadania pedagoga i psychologa wynikające z § 23 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013, poz. 532 ze zmianami).
4. Objąć wychowanków kształceniem specjalnym opracowując dla nich indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne uwzględniające zalecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego zgodnie z zapisami art. 71b ust. 1 oraz 1b ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r., poz. 2156 ze zmianami).
5. Indywidualne programy edukacyjno-terapeutyczne opracowywać zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2015, poz. 1113) wskazując, w szczególności, metody i formy pracy z wychowankiem, zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z wychowankiem, formy udzielania wychowankowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane.
6. Dostosowywać wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia zgodnie z art. 44c ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r., poz. 2156 ze zmianami).
7. Umożliwiać wychowankom udział w zajęciach określonych w § 17 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 maja 2011r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2011r. Nr 109, poz. 631).
8. Dokumentować zajęcia prowadzone z wychowankami w danym roku szkolnym wpisując do dziennika zajęć dane określone w § 12 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 sierpnia 2014r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz. U. z 2014, poz. 1170 ze zmianami).
9. Zapewnić właściwe warunki mieszkalne i higieniczne w sypialniach (pokoje dla nie więcej niż 4 wychowanków wyposażonych w odpowiednie meble do przechowywania ubrań) i dostosować do przepisów, które będą obowiązywać od 1.09.2016 r. zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 listopada 2015 r. w sprawie rodzajów i szczegółowych zasad działania placówek publicznych, warunków pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach oraz wysokości i zasad odpłatności wnoszonej przez rodziców za pobyt ich dzieci w tych placówkach (Dz. U. z 2015r. poz. 1872).

10. Wprowadzić poprawki w zapisach Regulaminu eliminujące zarówno nieścisłości oraz zapisy sprzeczne z przepisami prawa.

Termin wykonania zaleceń: od dnia otrzymania protokołu

Zgodnie z § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015r., poz. 1270) dyrektor szkoły w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń w nim zawartych.

Zgodnie z art. 33 ust. 4-6 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015r., poz. 2156 z późn. zm.) należy w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, powiadomić Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń oraz organ prowadzący szkołę o otrzymanych zaleceniach i sposobie ich realizacji.

Protokół podpisali:

DYREKTOR
M. Sulasa
mgr Mirosława Sulasa

.....
(dyrektor szkoły)

WIZYTATOR
Grzegorz Szczepaniak

.....
(przeprowadzający kontrolę)

Protokół sporządzono dnia 15 czerwca 2016r. w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany dyrektor szkoły, a drugi włącza się do akt kontroli.

Poświadczam odbiór protokołu kontroli.....

24. 06. 2016
.....
(data, podpis i imienna pieczęć dyrektora szkoły)

DYREKTOR

M. Sulasa
mgr Mirosława Sulasa

Reuice, dnia *24. 06* 2016r.

Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015r., poz. 1270), protokół kontroli zawiera parafy kontrolującego i dyrektora szkoły lub placówki na każdej stronie protokołu.